

Звіт про результати стажування

Борковської Валентини Вікторівни

доцента кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

кандидат економічних наук, доцент

Краківський економічний факультет (м. Краків, Республіка Польща)

Термін стажування: з 04 травня 2020 року по 29 травня 2020 року

Мета стажування: Підвищення рівня професійної підготовки шляхом поглиблення і розширення професійних знань щодо мобільності в системі вищої освіти в сучасних умовах, дослідження в перехідному періоді, вивчення нових та інноваційних методів навчання шляхом порівняння особливостей Європейської та Польської систем освіти.

Виконані завдання індивідуального плану роботи НПП

1. Вступ. Мобільність в освіті (04–10 травня 2020 р.)
  - 04 травня, 2020, 18.00-18.45 (Понеділок) ZOOM Вступ до проекту: Цілі, процедури, графік роботи Координатор стажування: Анна Станіславська-Мішке, (онлайн семінар);
  - 05 травня, 2020, 18.00 (Вівторок) Матеріали від проф. Яцека Кліха - Тьюторінг (pdf матеріали);
  - 06 травня, 2020, 18.00 (Середа) Матеріали від Координатора Анни Станіславської Мішке – Академічне онлайн навчання, Хороші практики (pdf матеріали);
  - Консультації: Валентин Бахнівський (онлайн конференція).
2. Європейська та польська система вищої освіти (11–17 травня 2020 р.)

- 12 травня, 2020, 18.00 -19.30 (Вівторок). ZOOM Підготовка та розвиток викладачів. Приклад – "Проект HUB UEK". Лектор: Анета Поврожник. (онлайн конференція)
- 14 травня, 2020, 17.00-19.30 (Четвер), ZOOM Вибрані європейські системи вищої освіти. Лектор: проф. Яцек Кліх (онлайн конференція)
- 15 травня, 2020, 18.00-19.30 (П'ятниця), ZOOM Мобільність студентів та викладацького складу в Європейському Союзі. Лектор: Домініка Лемлер (онлайн конференція)

• Консультації: Валентин Бахнівський (онлайн конференція). 29.5.2020 2

3. Освіта та дослідження в перехідному періоді. Нові та інноваційні методи навчання (18-29 травня 2020 р.)

• 19 травня 2020 р., 16:30 - 18:00 (вівторок), ZOOM Основний посібник з порадами про те, як відмовити студентів працювати лише в аудиторії. Лектор: док. Марек Беніо (онлайн семінар);

• 20 травня 2020 р., 16:30 - 18:00 (середа), ZOOM "Оксфордські дебати". Лектор: док. Марек Беніо (онлайн семінар);

• 21 травня 2020 р., 10:00 - 13:15 (четвер), ZOOM Система польської вищої освіти в перехідний період. Закон 2.0 Лектор: проф. Яцек Кліх Польська наукова система в перехідному періоді: оцінювання результатів досліджень в польських ЗВО та науково-дослідних інститутах. Лектор: проф. Яцек Кліх;

• 22 травня 2020 р., 18:00 - 19:30 (п'ятниця), ZOOM Як створити професійні презентації. Координатор стажування: Анна Станіславська-Мішке. (онлайн семінар);

• 25 травня 2020 р., 18:00 - 19:30 (понеділок), ZOOM IT інструменти в професійних презентаціях Координатор стажування: Анна Станіславська-Мішке. (онлайн семінар);

• 28 травня 2020 р., 18:00 -21:00 (четвер), Clickmeeting IT-технології на заняттях зі студентами Лектор: Артур Щигель-Рисс. (онлайн семінар);

• 29 травня 2020 р., 18:00 - 19:30 (п'ятниця), ZOOM Консультації та Офіційний підсумок програми: Координатор стажування: Анна Станіславська-Мішке. (онлайн семінар)

4. Теоретичне узагальнення отриманих знань та досвіду, підготовка залікової роботи у вигляді есе на тему:

«Дистанційна освіта у вищій школі: сучасні виклики»

Економічні, політичні і соціальні зміни, які відбуваються в Україні в умовах пандемії 2020, зумовлюють необхідність прискорення реформування системи освіти.

Найбільш ефективному вирішенню даної проблеми сприяє дистанційне навчання.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (редакція від 16.01.2020) дистанційна форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує

на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Дистанційне навчання (ДН) (англ. distantlearning) – новий засіб реалізації процесу навчання, в основі якого використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, які дозволяють навчатися на відстані без особистого контакту між викладачем і студентом.

Характерними рисами такого навчання є:

- гнучкість – учні, студенти, слухачі, що одержують дистанційну освіту, в основному, не ведуть регулярних занять, а навчаються у зручній для себе час та у зручному місці;
- модульність – в основу програми дистанційної освіти покладається модульний принцип; кожний окремий курс створює цілісне уявлення про окрему предметну область, що дозволяє з набору незалежних курсів – модулів сформувати навчальну програму, що відповідає індивідуальним чи груповим потребам;
- паралельність – навчання здійснюється одночасно з професійною діяльністю (або з навчанням за іншим напрямком), тобто без відриву від виробництва або іншого виду діяльності;
- велика аудиторія – одночасне звернення до багатьох джерел навчальної інформації великої кількості учнів, студентів та слухачів, спілкування за допомогою телекомунікаційного зв'язку студентів між собою та з викладачами;
- економічність – ефективне використання навчальних площ та технічних засобів, концентроване і уніфіковане подання інформації, використання і розвиток комп'ютерного моделювання повинні призвести до зниження витрат на підготовку фахівців;
- технологічність – використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини у світовий інформаційний простір.

Дистанційне навчання в Європі набуло інтенсивного розвитку на початку 70-х років минулого століття і пов'язане зі створенням низки відкритих університетів (університетів дистанційної освіти). Нині кожна європейська країна має групу навчальних закладів, що реалізують дистанційні програми.

Методики такого навчання досить добре відпрацьовані. Значний інтерес викликають програми навчання із застосуванням нових інформаційних технологій – технології опосередкованого активного спілкування викладачів зі студентами з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи студентів з навчальним матеріалом, представленим у електронному вигляді.

Інформаційні технології є важливим інструментом покращення якості освіти, оскільки дозволяють необмежено розширити доступ до інформації.

урізноманітнюють технології, тощо. Застосування інформаційних технологій докорінно змінює роль і місце педагога та учня в системі «учитель – викладач – інформаційна система – учень і студент». Інформаційні навчальні технології – це не просто зв'язна ланка між учителем та учнем, вони сприяють особистісно зорієнтованому підходу в навчанні.

Розвиток дистанційного навчання в Україні почав прискорюватися з ухваленням Наказу МОНУ від 25.04.2013 №466 (редакція від 21.08.2015) «Про затвердження Положення про дистанційне навчання»

Цей документи передбачає розвиток освіти на основі нових прогресивних концепцій, впровадження в навчально-виховний процес новітніх педагогічних технологій і науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення освіти, входження України в трансконтинентальну систему комп'ютерної інформації.

При створенні системи дистанційної освіти необхідно у повному обсязі використати накопичений у вищій школі України науково-методичний потенціал, інформаційні ресурси та технології, досвід у здійсненні дистанційного навчання на основі навчальної платформи Moodle, існуючу спеціалізовану телекомунікаційну інфраструктуру та мережу вищих навчальних закладів України. При цьому потрібно забезпечити ефективне об'єднання зусиль Українського центру дистанційної освіти, вищих навчальних закладів та інших освітніх установ і організацій.

В Україні створена така система дистанційної освіти, яка реалізує наступні принципи:

- безперервність – забезпечення в дистанційній освіті всіх рівнів, які прийняті в системі безперервної освіти в Україні: початкової, загальної середньої, професійної підготовки, вищої, додаткової, післядипломної освіти;
- демократизація – надання рівних можливостей всім закладам освіти у рішенні нормативно-правових, навчально-методичних, фінансово-економічних питань;
- інтеграція – створення віртуальної електронної бібліотеки навчальних дистанційних курсів, банків даних та баз знань із захистом авторських прав;
- глобалізація – відкритість інформаційних ресурсів та організація навчальних процесів з використанням телекомунікаційних мереж, включаючи мережу української академії наук; не перешкоджати самостійній діяльності навчальних закладів і сприяти розвитку різноманітних форм дистанційної освіти, що забезпечують державні стандарти освіти; не руйнувати існуючих регіональних центрів, інших об'єднань навчальних закладів та їх підрозділів, які здійснюють дистанційну освіту.

Система дистанційної освіти має ряд переваг і значно розширює коло потенційних студентів. Одержати освіту дистанційно має можливість молодь, яка не може поєднувати навчання з роботою або проживає у віддаленій від обласних центрів місцевості; військовослужбовці; домогосподарки; керівники; бізнесмени або студенти, що бажають паралельно одержати освіту. Дистанційна форма навчання підходить майже всім, тому що дає можливість гармонійно поєднувати навчання та повсякденне життя.

Проте організація навчального процесу в системі дистанційного навчання має свої психолого-педагогічні особливості, а саме:

- зміщення акцентів на самостійну діяльність студентів;
- необхідність формування навичок дистанційної взаємодії (обов'язкова комп'ютерна грамотність викладачів і студентів, зокрема володіння навичками застосування різноманітних телекомунікаційних технологій, ресурсами Інтернет і професійне володіння письмовою формою мови);
- зміна способів взаємодії між викладачами та студентами завдяки новим інформаційним технологіям (Zoom, Teams, Skype, Facebook, ClickMeeting, Googleclass тощо);
- гнучкість навчання незалежно від проживання кожного із суб'єктів та часу проведення занять, що дає можливість організувати навчання в зручній для кожного час.

Так, дистанційне навчання в кредитно-модульному процесі завдяки вільному та гнучкому часу й доступу до навчальної системи, активної взаємодії студента з комп'ютером і можливості вести діалог з викладачем та різноманітним поданням навчальної інформації, наявності звукового та візуального супроводження забезпечує високий рівень мотивації навчальної діяльності студентів.

Також можна виділити певні проблеми, які виникають при навчанні за дистанційною формою. Серед них:

- 1) подолання психологічної ізоляваності;
- 2) проблема ефективного керування навчальною діяльністю студентів та ефективного зворотного зв'язку;
- 3) проблема психологічної невідповідності студентів до самостійної роботи.

Але не дивлячись ні на що, інтерес до системи дистанційного навчання зростає, і з часом (понад 70%, а в умовах пандемії 2020 – 90%) - більшість освітніх установ зосередять свої зусилля саме на дистанційній формі освіти. І, започаткована в університетах робота по створенню курсів, вже за декілька років змінить традицію – дарувати книгу, на традицію – дарувати пароль ресстрації на освітньому порталі.

Отже, підводячи підсумки, слід ще раз відзначити, що створення системи дистанційної освіти в Україні забезпечить:

- розширення кола споживачів освітніх послуг;

підвищення якості навчання слухачів, студентів і школярів незалежно від їхнього місцезнаходження;

створення спеціальних курсів, які спрямовані на підвищення кваліфікації і перепідготовку кадрів;

створення програм і курсів психологічної підтримки;

можливість одержання освіти за українськими програмами громадянам зарубіжних країн;

реалізацію системи безперервної освіти "через все життя";

індивідуалізацію навчання при масовості освіти.

Саме на ці перспективи вказує Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні.

Частина 5. Одержані знання та навички за результатами стажування будуть впроваджені в освітній процес ПДАТУ (одержано сертифікат - на 120 год.).

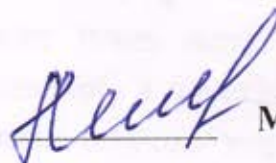
Звіт розглянуто на засіданні кафедри

обліку оподаткування та технологій електронного бізнесу

(«02» червня 2020 року, протокол № 13) економічного факультету

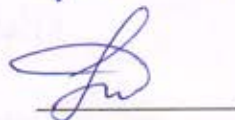
(«18» червня 2020 року, протокол № 5) ПДАТУ

Декан економічного факультету

Місюк М.В.

Завідувач кафедри

Цвігун І.А.

Науково-педагогічний працівник

Борковська В.В.

REPORT
on online-foreign training
at Krakow Economic University, Krakow, (Poland)

by Valentyna Victorovna Borkovska

from May 4 2020 till May 29 2020.

During the internship, foreign experience was gained by deepening and expanding professional knowledge on mobility in the higher education system in modern conditions, research in transition, learning new and innovative teaching methods by comparing the features of European and Polish education systems.

Gained experience in research and teaching, information exchange and expansion of scientific contacts, training and development of teachers.

Improved existing professional experience and gained new skills in mastering practical techniques and methods of creating professional presentations.

I got acquainted with the methods and tools of methodology of education and research in transition, European higher education systems, new innovative teaching methods.

I got acquainted with the peculiarities of using ZOOM IT tools in professional presentations. I got acquainted with innovative forms of application of modern information technologies in the learning process.

I got acquainted with the peculiarities of using Clickmeeting IT technology in classes with students.

As a result of internship abroad, gained experience in professional training by deepening and expanding professional knowledge, skills and abilities in research activities; mastering innovative technologies, forms, methods and teaching aids; research methods related to project management and programs in the field of agricultural engineering and higher education; study of pedagogical experience.

During the internship abroad I took part in the preparation of test work in the form of an essay on the topic "Distance education in higher education: modern challenges".

The acquired knowledge and skills based on the results of the internship will be introduced into the educational process of PDATU.

The plan for the distance internship for the specified period has been completed in full.

Report agreed:

The report is examined and agreed at the meeting of the Department of Accounting, Taxation and E-Business Technologies of the State Agrarian and Engineering University in Podilia (Ukraine)

from June 2, 2020, protocol № 13

Head of the Department,

Professor

I. Tsvigyn

The report is examined and agreed at the meeting of the Faculty of Economics of the State Agrarian and Engineering University in Podilia (Ukraine)

from June 18, 2020, protocol №5

The Dean of the Faculty of Economics

Professor

M. Misiuk

Trainee

V. Borkovska

CERTIFICATE

NR 2344/MSAP/2020

of completion of an international postgraduate practical internship

VALENTYNA BORKOVSKA

has successfully completed
the international postgraduate practical internship

"New and innovative teaching methods"

organized by
Małopolska School of Public Administration
University of Economics in Krakow
May 04-29, 2020

Dean of Faculty of Public
Economy and Administration

Prof. Stanisław Mazur

Director of Małopolska School
of Public Administration

Dr. Krzysztof Głuc

Krakow, 29 May 2020

Małopolska Szkoła Administracji Publicznej

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

INTERNSHIP PROGRAM

Module 1. Introduction, Mobility in Education

1. Lectures:

- Introduction to the course: goals, procedures, time-schedule (1 hour)
- Tutorial (2 hours)
- Student and staff mobility in the European Union (2 hours)

2. Consultations (6 hours)

3. Work on individual projects (12 hours)

4. Preparation and individual work (12 hours)

Module 2. European & Polish System of Higher Education

1. Lectures:

- Teacher Training & Development, Case Study UER Hub Project (2 hours)
- Selected European systems of higher education (3 hours)
- Academic e-Learning, Good Practices (2 hours)

2. Consultations (6 hours)

3. Work on individual projects (12 hours)

4. Preparation and individual work (12 hours)

Module 3. Education & Research in Transition, New and Innovative Teaching Methods

1. Lectures:

- The Ultimate Guide on How to Discourage Students from Your Class (workshop) (2 hours)
- Oxford debate (workshop) (2 hours)
- Polish higher education system in transition - the Law 2.0 (2 hours)
- Polish science system in transition - grading research outcomes in Polish HEI and research institutes (2 hours)
- Professional presentations: (2 hours)
- IT technologies in a classroom: workshop (4 hours)
- IT tools in professional presentations: (2 hours)

2. Consultations (6 hours)

3. Work on individual projects (12 hours)

4. Preparation and individual work (12 hours)

5. Official Summary of Program (2 hours)

TOTAL: 120 teaching hours (4 ECTS)